

MEB Kanun Değişikliği'nin Kapsamlı Değerlendirmesi

Kamuoyunda Dershane yasası olarak bilinen ve bu yüzden de getirdiği diğer değişiklikler kamuoyunda çok dikkat çekmeyen 6528 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair kanun resmi gazetede yayınlandı. Bu yazının konusu bu kanunun sadece okul müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcıları hakkındaki bölümleriyle sınırlıdır. - 16.03.2014

Kanunun ilgili maddeleri şöyle:

"(7) İl Milli Eğitim Müdürü, İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı, İlçe Milli Eğitim Müdürü, İl ve İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü, Maarif Müfettişi, Okul ve Kurum Müdürü, Müdür Başyardımcısı ve Müdür Yardımcısı olarak görev yapanların hizmet sürelerine ve/veya isteğe bağlı yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

"(8) Okul ve Kurum Müdürleri, İl Milli Eğitim Müdürünün teklifi üzerine, Müdür Başyardımcısı ve Yardımcıları ise Okul veya Kurum Müdürünün inhası ve İl Milli Eğitim Müdürünün teklifi üzerine Vali tarafından dört yıllığına görevlendirilir. Bu görevlendirmelerin süre tamamlanmadan sonlandırılması, süresi dolanların **yeniden** görevlendirilmesi ile bu fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir. Bu fıkra kapsamındaki görevlendirmeler özlük hakları, atama ve terfi yönünden kazanılmış hak doğurmaz."

(10) Öğretim üyeleri ile Bakanlıkta görev yapmakta olan öğretmenlerin dokuzuncu fıkra kapsamındaki kurumlara atanma ve görevlendirilmelerinde bu Kanun Hükmünde Kararname, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer mevzuatın sınavlar ve atanmaya ilişkin hükümleri uygulanmaz. Dokuzuncu fıkra kapsamındaki kurumlara yönetici görevlendirmeleri özlük hakları, atanma ve terfi yönünden kazanılmış hak doğurmaz.

Geçici maddenin 8.fıkrası: “(8) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla halen Okul ve Kurum Müdürü, Müdür Başyardımcısı ve Yardımcısı olarak görev yapanlardan görev süresi dört yıl ve daha fazla olanların görevi, 2013-2014 ders yılının bitimi itibarıyla başka bir işleme gerek kalmaksızın sona erer. Görev süreleri dört yıldan daha az olanların görevi ise bu sürenin tamamlanmasını takip eden ilk ders yılının bitimi itibarıyla başka bir işleme gerek kalmaksızın sona erer.”

Bu kanun maddelerinin getirdikleri ve götördükleri hakkında öncelikle eğitim sendikalarının değerlendirme yapmalarını bekliyoruz. Özellikle de mevzuat ve hukuk birimleri bu konuda **üyelerini** ve kamuoyunu **bilgilendirmelidir**.

1-) Kanun Hükmünde Kararname ile Müdür seçiminde getirilen kriterler, şartlar yeni kanun değişikliği ile kaldırılıyor ama internet sitelerindeki haberler doğruysa Müsteşar twiterdan açıklama yapmış: Kanunda kaldırdığımız kriterleri yönetmelikte bırakacağız merak etmeyin anlamında. O zaman kanundaki bu kriterler niye kaldırıldı. Kanunla kaldırılan sınav yönetmelikle konduğunda normlar hiyerarşine göre alt norm üst normda olmayan kriteri nasıl koyacak yönetmelik kanundan üstün müdür? Hukuken normlar hiyerarşine göre alt norm hukuk aleminde var olmasını sağlayan üst normu genişletici, daraltıcı hüküm koyamaz onun nasıl uygulanacağı hakkında ayrıntı bilgi verir.En taze örnek Danıştay 2.Dairesinin dün yayınlanan kararında MEB Yönetici atama Yönetmeliğiyle ilgili “...veya aylıktan kesme veya daha ağır bir disiplin cezası almamış olmak” hükmünün yürütmesinin durdurulmasında gerekçe olarak “...657 sayılı Kanun'un 132.maddesinde belirli görevler için öngörülmüş olan bir “atama koşulu” nun, alt düzeydeki bir hukuksal norm uyarınca bu Yönetmelik kapsamında olan eğitim kurumlarına yönetici olarak atanmak isteyenler açısından da geçerli hale getirilmesi, üst düzeydeki hukuk normunda yer almayan bir konun alt düzeydeki bir hukuksal norm ile genişletilmesi anlamı taşıdığından, uyuşmazlık konusu düzenlemede hukuka uyarlılık bulunmamaktadır.” Bu **durumla** yazılı sınavın kanundan kaldırılıp yönetmelikle uygulanması aynı değil midir?

Konunun daha iyi anlaşılması için 652 sayılı kanun hükmünde kararnamenin değişiklikten

önceki halini ekliyorum:

“(7) İl millî eğitim müdürü, ilçe millî eğitim müdürü, okul ve kurum müdürü olarak görev yapanların yer değiştirmeleri, hizmet süreleri, performans ve yeterlikleri dikkate alınarak bölge hizmeti ve rotasyon esasına göre yapılır. Bunların yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

(8) Okul ve kurum müdürleri; yazılı ve/veya sözlü olarak yapılacak okul veya kurum müdürlüğü sınavında başarılı olmak kaydıyla, hizmet süreleri, performans ve yeterlikleri dikkate alınarak il millî eğitim müdürünün teklifi üzerine vali tarafından atanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

Kalın puntuyla yazılı kısım kanun hükmünde kararnameden kaldırılıyor, altı çizili “atanır” ifadesi ise “görevlendirilir” oluyor. Bu ne demek? Bu kanun değişikliğinden önce de okul müdürlerini il milli eğitim müdürü teklif ediyor vali de atıyordu. Ama belli kurallar dahilinde belli şartları taşıyan kişiler arasından atama yapıyordu. **Şimdi ise yine il milli eğitim müdürü teklif edecek yine vali ise; atamayacak, görevlendirecek. Fark ne? Fark artık kanunen il Milli eğitim müdürü teklif yaparken valide görevlendirme yaparken hiçbir kriteri gözetmek zorunda değil.** Sınavı kazanmış kazanmamış, kıdemi, performansı azmış çokmuş kanunen hiçbir anlam ifade etmiyor. Sayın müsteşar internet haber sitelerine göre twiterdan açıklama yapmış (resmi hiçbir anlamı, sorumluluğu olmayan) : **Okul müdürleri yazılı ve sözlü sınavdan başarılı olanlar arasından yapılacak, müdür yardımcıları sınavda barajı geçenler arasından müdür tarafından seçilecek diye. Kanun hükmünde kararnamede bu hükümler varken kaldırıldı kanuna mı inanalım twiter açıklamasına mı? Yok kanunda kaldırdık ama yönetmelikte koyacağız denirse kanundan bu ifadeleri kaldırılıp yönetmelikte bırakılması veya düzenlenmesindeki hikmet ne? Normlar hiyerarşisine göre alt bir norm hukuk aleminde var olmasını sağlayan üst normda olmayan bir düzenleme yapamaz.** (örnek Danıştay kararı yukarıda verildi) Yani alt normlar üst normların uygulanmasına açıklamasına yönelik düzenlemelerdir. Dolayısıyla siz kanunla yazılı sınavı kaldırdım yönetmelikle de yazılı sınavı geri getirdim dersiniz bu hukuki anlamda normlar hiyerarşisine aykırı olmaz mı? Kaldı ki madem yazılı ve sözlü sınavla müdür seçilmeye devam edilecek niye bu hükümler kanundan çıktı? Örnek verirsek: Genel müdür ben personele verilen öğle yemeğini kaldırdım diyor. Daha sonra ise ama ben öğle yemeğini kaldırsam bile müdür yardımcım tekrar öğle yemeğini koyacak siz merak etmeyin sıkıntı yok derse çalışanlar ne düşünür? Twiter açıklaması da bunun gibi bir şey kanunda yani üst normda bunu kaldırdık tek bir kriter bırakmadık. Ama alt normda üst normda kaldırdığımız kriterleri koruyacağız. Bence bu konuda bakanlığımızın ve sendikalarımızın hukukçuları bir

açıklama yapmalı.

2-) Kanun Hükmünde Kararnamedeki “atanır” hükmünün “görevlendirilir” şeklinde değiştiriliyor. Bu durumda artık;

a-) Müdür atamalarında atama kararnamesi düzenlenmeyecek mi? Görevlendirmenin kararnamesi olur mu?

b-) MEBBİS'te atama nedeni bölümüne görevde yükselme yazılmayacak. Müdürlük görevlendirme olduğu için MEBBİS'te görevlendirme bölümüne işlenecek.

c-) MEB Yönetici Atama Yönetmeliği yürürlükten kaldırılacak veya adı görevlendirme yönetmeliğine dönüşecek? Kaldı ki kanunda hiçbir kriter bırakılmadığına göre bu görevlendirme için yönetmelik çıkarılabilir mi? Bu durumda da eskiden hiçbir kritere tabi olmadan valilikler tarafından yapılan geçici müdür görevlendirmeleri ile bu kanundan sonra yapılan müdür görevlendirmeleri aynı hukuki sonuçlara tabi olacak. Farkı Valilik 6 ayda bir görevlendirme onayı verirken şimdi 4 yılda bir verecek (4 yıl dolmadan da bitirilebilir) Bu durumda 4 yıllığına görevlendirilenle her ne sebeple olursa olsun geçici olarak görevlendirilenlerin ayrımı nasıl yapılacaktır?

d-) Aslolan öğretmenlikse öğretmenin maaş karşılığı 15-18-20 (Branş-Sınıf-atölye öğretmeni olmasına göre) derse girmesi gerekiyor. Şu durumda ikinci görev için ek ders alan müdür asıl işi olan öğretmenlik maaşını alması için 2-6 saat mi derse girecek yoksa 15-18-20 mi? Sonuçta asli görevi öğretmense öğretmenin maaş karşılığı girmesi gereken ders saati belli bu durumda 2-6 saat derse giren müdür asli görevi olan öğretmenlik maaşını hak etmiyor mu?

e-) Tüm okullardaki müdür, Müdür yardımcısı, Müdür Başyardımcısı norm kadroları kaldırılacak mı? Görevlendirme ikinci görev için norm kadro açmak hukuken mümkün müdür?

3-) 2577 sayılı kanunun 05/07/2012 günlü ve 28344 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak aynı gün yürürlüğe giren 6352 sayılı yasanın 61.maddesiyle değişik “itiraz” başlıklı 45.maddesinin 1.fıkrasının (b) bendinde; idare ve vergi mahkemelerinin valilik, kaymakamlık ve yerel yönetimler ile bakanlıkların ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatındaki yetkili organları tarafından kamu görevlileri hakkında tesis edilen geçici görevlendirme, ikinci görev vekaleten atama, görev ve unvan değişikliği içermeyenidari işlemlerden kaynaklanan uyuşmazlıklarla ilgili olarak verdikleri nihai kararlar ile tek hakimle verilen nihai kararlara, başkaca kanunlarda aksine bir hüküm bulunsa dahi, mahkemenin bulunduğu yargı çevresindeki bölge idare mahkemesine itiraz

edileceği hükme bağlandı. Yani 05/07/2012 tarihinden itibaren okul müdürlüğü ile ilgili verilen idare mahkemesi kararlarının temyizi artık Danıştay 2.Dairesinde değil Bölge İdare Mahkemelerinde yapılacaktır. Bu ne anlama geliyor: İdare Mahkemeleri idarenin her tür idari işlemiyile ilgili davalara bakan ilk derece mahkemeleridir. Danıştay ise yüksek mahkemedir. Ve her daire belli alanda ihtisaslaşmıştır. Örneğin MEB okullarındaki müdürlerle ilgili Türkiye'deki tüm idare mahkemelerindeki kararların son incelenme yeri Danıştay 2.Dairesidir. Bu ihtisaslaşma neticesinde kararların isabet oranı artmış oluyor. Ayrıca idare mahkemeleri kararları arasındaki farklar da yüksek mahkeme sıfatıyla Danıştay 2.Dairesinde temyiz sırasında gideriliyordu. Böylece bu dairenin verdiği kararlar idare mahkemeleri için bağlayıcı ve yol gösterici oluyordu. Okul Müdürlüğü konusunda da Danıştay 2.Dairesinin verdiği kararlar hem alt mahkemelere hem de idareye yol gösterici oluyordu. 2012 de yapılan bu düzenleme ile Okul müdürlerinin idare mahkemelerinde açtıkları davaların temyizi konusunda Danıştay devreden çıkarıldı. Dolayısıyla İstanbul'daki idare mahkemesinin okul m d rl ğ yle ilgili kararı sadece İstanbul Bölge idare mahkemesinde temyiz edilebilecek. Bu durumda da değişik bölge idare mahkemeleri temyiz incelemesinde farklı kararlar verebilecek.      bölge idare mahkemelerinin birbirine üstünlüğü yok. Kanundan önce tüm kararlar Danıştay 2.Daireden geçtiğinde sonuçta farklı karar bile çıksa burada bu d zeltiliyordu. Okul Müdürlüğü konusunda ilk darbe burada atıldı. Ancak kanun ilk çıktığında benim okul müdürlüğünden alınmamla ilgili idare mahkemesi kararı Bölge İdare Mahkemesi yerine Danıştay 2.Dairesine gitmiş. Dairenin 5  yesinden 3   2012 deki düzenleme gereği okul müdürlüğü ikinci görevdir. Dolayısıyla temyizi Bölge İdare Mahkemesi yapmalıdır diye görüş belirtirken Başkan ve 1  ye azınlık azlık oyu olarak şunu yazmışlar: “Her ne kadar 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 45. Maddesindeikinci görevden kaynaklanan uyuşmazlıkların temyizen incelenemeyeceği öngörülmekle birlikte, eğitim kurumu y neticiliklerine getirilmede esas alınacak temel ilkelerin başında kariyer ve liyakat, norm kadro esasları ile puan üstünlüğü geldiğine ve diğer taraftan gerek yargı i tihadlarıyla ve gerekse uygulamada müdürlük görevine getirilmede ve bu görevden alınmada atama esaslarının kullanılması karşısında, dava konusu uyuşmazlığın ikinci görevden kaynaklanan bir uyuşmazlık olarak kabul edilemeyeceği gerekçesiyle dava konusu işlemin temyizen Danıştay'da incelenmesi gerektiği görüşüyle temyiz isteminin görev yönünden reddi yolundaki  oğ nl k kararına katılmıyoruz.” Bakın bu yazılanları Danıştay 2.dairesi başkanı ve bir  ye söylüyor. Yasa değişikliğine rağmen 5 hakimden 2 si kanunen 2.görev olarak gözükse de bu göreve getirilmede puan üstünlüğü ve atama esaslarının uygulanması karşısında okul müdürlüğü 2.görev olarak görülemez diyor. Bakanlığımız kanun değişikliği ile müdürlüğü atama olmaktan çıkarıp görevlendirmeye çevirdiğinde, kanunda sınav ve diğer kriterleri kaldırdığında müdürlük tam anlamıyla

ikinci görev olacak. Ama siz bu kaldırdıklarınızı yönetmelikle tekrar koymaya kalkarsanız hukuken ortaya nasıl bir tablo çıkar?

Şu durumda bakanlık 2 tercihten birini seçecek: Ya okul müdürlüğü 2.görev olacak bu durumda okuldaki herhangi birine Vali bu görevi verecek Hiçbir kritere tabi olmadan sonuçta öğretmen olan herkesin yapabileceği 2.görev olacak. Aynı okuldan istekli birden fazla ise her vali okul müdürünün istediği kişiyi müdür yardımcısı yapması gibi İl milli eğitim müdürünün seçeceği birini ben müdür olarak görevlendirdim diyecek kanun aynen bunun yapılmasını emrediyor.

Yada Danıştay 2.Dairesinin başkanı ve 1 üyenin dediği gibi bu görev basit 2.görev değildir. Bu nedenle atama kararnamesi düzenleyecek, bunun içinde görevde yükselmeye tabi her kadro gibi sınav ve belli kriterler koyacak dolayısıyla bu işi bir kadro unvanı haline getirecek.

Şuan yapılmak istenen ne? Melez bir yapı oluşturulmaya çalışılıyor. Hem görevlendirme olsun ikinci görev olsun hem de kanunen olmasa da yönetmelikle sanki görevde yükselmeye tabi kadro gibi sınav olsun belli kriterler olsun deniyor (kanun değişikliği müsteşarın denilen tweter açıklamaları birlikte değerlendirildiğinde) Bence ortadaki sorun çözülmeye çalışılırken içinden daha da çıkılmaz bir hal aldı. Sendikaların hukuk ve mevzuat birimlerinin bu konuda açıklama yapması kaçınılmaz.

Ayrıca 4 yılı dolanlardan performansı beğenilenler tekrar sınava girmeden görevlerine devam edecek deniyor. Ne performansı? Yasa değişikliği ile tüm bunlar kaldırılmışken kanun çok açık 4 yılı dolanın görevi bitti. Burada kanunen kazanılmış hak olmadığına göre müdürlük sıfırlandı. 4 yılın sonunda 4 yıl müdürlük yapmış kişi ile adaylığı yeni kalkmış öğretmen arasında müdür olarak görevlendirme konusunda kanuna göre bir fark yok. Yönetmelikle biz bunları düzenleyeceğiz dersiniz. Dava açıldığında Danıştay'ın bunu iptal etme olasılığı çok yüksek çünkü bu konuda üst normda olmayan düzenleme alt normla konamaz şeklinde birçok kararı var. Hem bu görevlendirme hiçbir şekilde kazanılmış hak oluşturamaz diye kanun çıkaracaksınız, üstüne bir de 4 yılın sonunda hiçbir işleme gerek kalmaksızın görevlendirme biter diye kanuna madde koyacaksınız ondan sonra performansını beğendiklerimiz sınava girmeden görevlendirmeye devam edecek yönetmelik aynen geçerli diyeceksiniz. Burada bence yanlış bir şeyler var. Ya kanun yanlış ya da bu kanunu çıkarıp da alt normlarla bu kanunda olmayanları koyacağız diyenlerin söyledikleri yanlış yada ben yanlış anlıyorum. Şunu açık ve net olarak söyleyelim kanun koyucunun kanun çıkarma yetkisini kullanması en tabi hakkıdır. İdarenin de kanuna uygun yönetmelik düzenlemesi en tabi hakkıdır. Bu anlamda hiç kimse idarenin takdir yetkisine ipotek koyamaz. Ama idare yetkisini kullanırken Anayasa

ve hukuk içinde birbiriyle tutarlı ve uyumlu düzenlemeler yapmalıdır ki uygulanabilir olsun. Bu anlamda meclisin çıkardığı kanunlara ve bakanlığın çıkardığı yönetmeliklere saygımız sonsuz ama bunların sağlıklı uygulanabilmesi için iyi anlaşılması ve normlar hiyerarşine uygun olması gerekir. Bu nedenle yazımın amacı eleştirmek değil yapılmak isteneni anlamaya çalışmaktır. Burada anlaşılamayan birbirine zıt iki müdürlük anlayışının melezlenerek uygulanmaya çalışılması müdürlük 2.görevse, görevlendirme ise o zaman sınava, performansa kriterlere ne gerek var? Sınava belli kriterlere gerek varsa yukarıdaki iki hakimin dediği gibi bu görev 2.görev olarak değerlendirilemez. Bence sorunun temeli bu.

Saygılarımla.

Ahmet GÜNGÖR

<http://www.mebpersonel.info.tr/>

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA